

Status og arbejdsplan for replanlægning af GD1 og GD2, tværgående arkitekturafklaringer og ejerfortegnelsen

Baggrund

Ændringen af GD7's tidsplan i juni 2013 gav et afledt behov for at efterse og justere tidsplanerne i de øvrige delprogrammer. Det er i første omgang GD1 og GD2, der er berørt, da disse delprogrammer er de første til at udveksle informationer/data via Datafordeleren. Men også de systemer, som har planlagt at bruge Datafordeleren i umiddelbar forlængelse af etableringen, er direkte berørt. Her er der især fokus på de kommunale systemer, som i dag anvender ESR, samt SKAT's brug ifm. ejendomsvurderinger.

Der er derfor behov for at gennemføre en replanlægning i GD1 og GD2 for at tilvejebringe en ny samordnet tidsplan for implementeringen og idriftsættelsen i GD1, GD2 og GD7.

Samtidig skal der findes en afklaring på en række tværgående arkitekturspørgsmål. Der er især to problemstillinger, som kræver opmærksomhed og som skal afklares for at replanlægningen kan gennemføres:

- Fælles håndtering af hændelser/beskeder
- Fælles sikkerhedskoncept, herunder brugerrettighedsstyring

Sideløbende med replanlægningen skal der ske en afklaring af muligheden for at etablere en enstregnet ejerregistrering i regi af Tingbogen. Dette forudsætter bl.a. lovkrav om tinglysning af alle ejerskifter.

Status replanlægning

Den 28. november 2013 godkendte Grunddatabestyrelsen grundlaget for igangsættelse af en replanlægning.

Replanlægningen af GD1 og GD2 blev igangsat i december 2013 og var planlagt til at forløbe som et intensivt forløb med konsultation af hver enkelt deltagende organisation suppleret med fælles tværgående kvalitetssikring i takt med at arbejdet skred frem. Replanlægningen var planlagt i følgende faser:

- Fase 0: Tilrettelæggelse af replanlægningen (december 2013 til ultimo januar 2014)
- Fase 1: Fastlæggelse af hovedforudsætninger og skitse til revideret hovedplan (februar 2014)
- Fase 2: Detaljeret revision af alle programdokumenter (målarkitektur, løsningsarkitektur, produktbeskrivelser, arbejdsplaner) og fastlæggelse af nye implementeringsplaner (primo marts til medio april)
- Fase 3: Genberegning af business case (april-maj)

Styregrupperne for GD1 og GD2 drøftede senest status og plan for replanlægningen på styregrupperne den 6. februar.

Ved slutningen af fase 1 blev replanlægningen imidlertid sat på stand-by pga. uklarhed om forudsætningen for håndtering af hændelser/beskeder jf. nedenfor.

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at der er mange aktiviteter i GD1 og GD2, som ikke bliver påvirket af at replanlægning er sat på stand-by. Arbejdet i GD1 og GD2 er således ikke gået i stå.

Håndtering af de arkitekturmæssige afklaringer

Parallelt med replanlægningen er der i regi af GD7 arbejdet med en række supplerende arkitekturafklaringer af tværgående karakter. Disse afklaringer er del af replanlægningens forudsætninger. Hovedoverskrifterne herfor er: Sikkerhedskoncept, Serviceprincipper, Struktur og krav til metadata, Udstilling og anvendelse af hændelser/beskeder, Ajourføring og dataanvendelse samt Proces og ansvar ift. services i Datafordeleren.

Til at støtte denne proces blev der medio februar etableret et koordinationsudvalg med deltagelse af DIGST (programledelse for hele grunddataprogrammet og GD7), MBBL (programledelse for GD1 og GD2) samt GST med det formål at fremme at arbejdet med disse tværgående problemstillinger, som har vist sig vanskelige at håndtere indenfor at den øvrige programorganisation¹.

Ultimo februar blev det klart, at programledelsen for GD7 anbefalede at udveksling af hændelser/beskeder mellem grunddataregistrene baseres på punkt-til-punkt integrationer, hvor det hidtil har været forudsat, at al kommunikation vedr. hændelser/beskeder sker via Datafordeleren. Baggrunden var et ønske om at reducere den tekniske kompleksitet omkring grunddataregistrenes kommunikation med Datafordeleren.

Programledelsen for GD1 og GD2 vurderede, at et bortfald af muligheden for fordeling af hændelser/beskeder via Datafordeleren vil være en betydende ændring både ift. spillet mellem registrene og ift. anvendelsesmulighederne for såvel offentlige som private brugere. Programledelsen vurderede ligeledes, at konsekvenserne af ændringen skulle belyses nærmere inden en eventuel beslutning om at ændre målarkitekturens forudsætninger. Som en naturlig konsekvens blev replanlægningen sat på stand-by i slutningen af fase 1, indtil planlægningsforudsætningerne er klarlagt. Dette blev meddelt styregrupperne for GD1 og GD2 pr. mail den 27. februar.

Der er gennemført en analyse af de implikationer, der vil følge af, at GD1 og GD2 anvender en punkt-til-punkt integration. Bl.a. er betydningen for GD1 og GD2's mål- og løsningsarkitekturer, slutbrugernes behov og gevinstrealiseringen vurderet. Analysen "Hændelsesbeskeder - Løsningsmodeller og implikationer" af 18. marts er vedlagt som bilag B1 og viser, at der vil være betydelige implikationer ved at anvende punkt-til-punkt integration.

De efterfølgende overvejelser i koordinationsudvalget har ført til at det nu anbefales, at Datafordeleren med udgangspunkt i løsningsarkitekturerne for GD1 og GD2 både un-

¹ Til orientering kan det oplyses at koordinationsudvalget har arbejdet med følgende emner mhp. at sikre afklaring hurtigst muligt: Ejerfortegnelsen, Hændelser/beskeder, koordineringen med ESR-planerne, Sikkerhedskoncept, Serviceprincipper, Metadata, Ajourføring og dataanvendelse, Proces og ansvar ift. services i Datafordeleren, Sammensatte services, CPR- og CVR-data, Testmiljøer, Etablering af data på Datafordeleren samt enkelte mere fagligt orienterede spørgsmål som Beliggenhedsadresse, Umatrikulerede arealer og Myndighedsliste til DAGI.

derstøtter dannelse og distribution af beskeder grunddataregistrene imellem og rettet mod dataanvendere

Mht. fælles sikkerhedskonceptet er der i regi af GD7 gennemført et arbejde med inddragelse af projekterne under GD1 og GD2. Det anbefales nu, at etablere en fælles sikkerhedsmodel for single sign-on til opdatering af registre i GD1 og GD2 baseret på en token-baserede systembruger-model. Modellen forventes at kunne imødekomme GD1/GD2's behov.

Anbefalingerne er nærmere beskrevet i bilag B2 "Arkitekturmæssige afklaringer vedr. Ejendomsdataprogrammet, Adressedataprogrammet og Datafordeleren" af 28 marts, som er et udkast til notat, som tænkes forelagt grunddatabestyrelsen på mødet den 25. april. Notatet beskriver også anbefalinger til en række øvrige arkitekturspørgsmål.
– Styregruppen anmodes om at give kommentarer hertil jf. indstillingen nedenfor.

Ejerfortegnelsen - Status og justering

Domstolsstyrelsen og tinglysningsretten har arbejdet med at undersøge muligheden for at knytte Ejerfortegnelsen tættere på Tingbogen mhp. at etablere en enstregen ejerregistrering i regi af Tingbogen.

Domsstolsstyrelsen har ultimo marts oplyst, at der fortsat er udfordringer ifm. at afklare forudsætningerne for, at Ejerfortegnelsen kan etableres i regi af Tingbogen. Det drejer sig bl.a. om ændringer af tinglysningsloven. Domstolsstyrelsen meddelte samtidig, at man ønsker at fastholde det langsigtede mål om en enstregen ejerregistrering i regi af Tingbogen. Derfor anbefales, at der i første omgang etableres en midlertidig og forenklet ejerfortegnelse i et andet regi.

Det er også for en midlertidig og forenklet ejerfortegnelse helt afgørende at denne kan erstatte den funktionalitet, som ESR i dag understøtter ifm. ejerregistreringen, herunder modtagelse af ajourføringsoplysninger fra tinglysningsretten, skifte- og fogedretterne samt registrering/vedligeholdelse af administratoroplysninger.

Forretningsviden om ejerregistrering og samspillet med ejendomsbeskatningen mv. ligger i dag i kommunalt regi. Derfor har programledelsen for GD1 forespurgt KL om en tilkendegivelse af, om det vil være en mulighed at arbejde ud fra, at der etableres en forenklet ejerfortegnelse med en kommunal forankring. KL har oplyst, at man ikke umiddelbart kan tage stilling hertil, men er indstillet på at gå i dialog om konkrete løsningsmuligheder.

Programledelsen for GD1 forventer snarest at kontakte KL for at afdække mulighederne for etablering af en imidlertid ejerfortegnelse. Det forventes, at der skal laves en foranalyse, som bl.a. beskriver en løsning (teknisk og arbejdsgangsmæssigt), håndteringen af ajourføringsoplysninger fra tinglysningsretten, skifte- og fogedretterne, løsningens økonomi, etablering af relevant hjemmel samt hvornår en forenklet løsning kan være forventes at være udviklet og drift.

Programledelse for GD1 vil lægge særlig vægt at sikre en rettidig etablering ift. grunddataprogrammets øvrige behov samt at begrænse risici og omkostninger.

Ny arbejdsplan

De arkitekturmæssige afklaringer, som anbefalet i bilag B2, identificerer samtidig en række nye opgaver:

- Hændelser/beskeder skal beskrives og specificeres på et mere detaljeret niveau end forudsat. Desuden skal hændelsesspecifikationerne på et tidligt tidspunkt cleares med Datafordelerens leverandør.
- Projekterne skal medvirke til at formulere krav til en fælles tokenbaseret sikkerhedskoncept. Herudover skal der bidrages med vurderinger af omfanget af systemtilpasninger og økonomi ift. den anbefalede model og dennes implikationer på grunddataregistrenes eksisterende sikkerhedskoncepter.

Disse opgaver er ikke forudsat i GD1 og GD2's arbejde med replanlægning, men vil til gengæld være en væsentlig del af grundlaget for GD7 ifm. kontraktindgåelse med den nye leverandør af Datafordeleren i juni. Det er derfor vurderet, at dette arbejde bør prioriteres af hensyn til det samlede grunddataprogram.

For GD1 og GD2 har det høj prioritet, at der inden sommerferieperioden gennemføres en tværgående kvalitetssikring af GD1 og GD2's kravspecifikationer eller grundlaget for kravspecifikationer mhp. at sikre at de forskellige systemer er klar til udbud.

Også den detaljerede replanlægning (dvs. fase 2 og 3 jf. tidligere) har prioritet, men det er vurderet at være den opgave, som bedst kan udskydes.

Det er endvidere vurderet, at det ikke er muligt at gennemføre alle prioriterede opgaver inden sommerferieperioden. Dels er der logiske sammenhænge, som må respekteres, dels er der begrænset kalendertid, og dels er der begrænsede ressourcer/kompetencer, som middelbart kan løfte opgaverne.

Det anbefales således inden sommerferieperioden at fokusere på en tværgående afklaring og specificering af de arkitekturmæssige forhold, som er kritiske ift. GD1/GD2 udbuddene. Derfor prioriteres den tværgående kvalitetssikring af integrationerne mellem GD1 og GD2's projekter, herunder hændelser, udstillings- og ajourføringservice samt udstillingsdatamodeller.

Konsekvensen heraf vil være at replanlægningens fase 2 og 3 først kan færdiggøres efter sommerferieperioden. Det betyder bl.a. at afklaring af paralleldriftsperioden og fastlæggelsen af behovet for testmiljøer også først kan ske på dette tidspunkt, da opgaverne løses ifm. den detaljerede replanlægning.

Det må forventes, at de ekstra opgaver og udskydelserne vil få tids- og ressourcemæssige konsekvenser for gennemførelsen af delprogrammerne. De tidsmæssige konsekvenser vil komme til at fremgå af de reviderede implementeringsplaner og de økonomiske konsekvenser vil blive opgjort ved den efterfølgende genberegning af business casen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at flere projektledere for projekterne under GD1 og GD2 melder projekterne i rød eller gul med henvisning til de manglende afklaringer. Den foreløbige skitse til reviderede implementeringsplaner for GD1 og GD2 (jf. notatet

”Status for replanlægningen af GD1 og GD2 samt samspillet med GD7” af 22. januar) vil derfor blive udfordret.

Indstilling

Det indstilles, at styregruppen

- tager orienteringen om replanlægningens status til efterretning
- giver kommentarer til bilag B2 om ”Arkitekturmæssige afklaringer vedr. Ejendomsdataprogrammet”, så evt. behov for justeringer kan indarbejdes inden grunddatabestyrelsens møde den 25. april
- tiltræder at programledelsen for GD1 undersøger mulighederne for at etablere en midlertidig og forenklet ejerfortegnelse og i første omgang undersøger om dette kan ske med en kommunal forankring
- tiltræder de prioriteringer, som er anført under afsnittet ”ny arbejdsplan”.

Bilag:

- Bilag B1. ”Hændelsesbeskeder - Løsningsmodeller og implikationer” af 18. marts 2014
- Bilag B2. ”Arkitekturmæssige afklaringer vedr. Ejendomsdataprogrammet, Adressedataprogrammet og Datafordeleren” af 28. marts 2014